«جام‌جم» چرایی اختلال در زنجیره حیاتی تامین دارو را بررسی می‌کند

حمایت از بیماران در برابر گرانی دارو

نرگس خانعلی‌زاده
گروه جامعه

شاید تنها چند دقیقه همکلام شدن با یک داروساز یا مدیر داروخانه کافی باشد تا ببینیم پشت این قفسه‌های مرتب داروها، چه کلاف سردرگمی از فاکتورهای تسویه‌نشده و نقدینگی آب‌رفته جریان دارد؛ جایی که تاخیرهای چندماهه سازمان‌های بیمه‌گر در پرداخت مطالبات داروخانه‌ها، زنجیره حیاتی تامین دارو را جدا به خطر انداخته است. در حالی که قانون بر پرداخت بخشی از مطالبات طی ۱۵ تا ۴۵ روز تاکید دارد اما داروخانه‌ها باید ماه‌ها برای دریافت پول خود انتظار بکشند؛ حالا و در تازه‌ترین اتفاق، سازمان تأمین اجتماعی اعلام کرد ۵۰۰۰ میلیارد تومان از مطالبات داروخانه‌های خصوصی، پزشک خانواده و مراکز درمانی دانشگاهی و بخش خصوصی را با این تاخیر زیاد، پرداخت کرده است؛ تاخیری که به گفته کارشناسان و نمایندگان مجلس، زیر سایه سنگین کسری ۸۰۰ همتی اقتصاد دارو و درمان و سیاست‌های گره‌خورده به سوءمدیریت، کیفیت درمان مردم را به شدت تهدید می‌کند.

آنچه اتفاق افتاده، این است که فشار اقتصادی ناشی از تورم و تاخیرهای نجومی در پرداخت مطالبات، داروخانه‌ها و شرکت‌های پخش را در تنگنای شدید نقدینگی قرار داده است! واقعیتی که همایون نجف‌آبادی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس هم از آن به عنوان بحران نام می‌برد و معتقد است که بدهی بیمه‌ها به داروخانه‌ها به‌طور متوسط بین هشت تا ۱۲ ماه به تاخیر می‌افتد. این مساله در کنار سود پایین فروش دارو، یعنی چیزی بین ۶ تا ۱۶ درصد و هزینه‌های بالای اداره داروخانه مانند حقوق کارکنان، مسئول فنی، آب، برق و مالیات، صرفه اقتصادی فعالیت داروخانه‌ها را از بین برده است. این یعنی داروخانه‌هایی که همیشه، پناه بیماران برای دسترسی به نیازهای ضروری‌شان بودند، امروز برای تامین هزینه‌های جاری و تسویه با شرکت‌های پخش با بن‌بست روبه‌رو شده‌اند؛ وضعیتی که در نهایت ترکش‌های این بحران مالی، مستقیما به تن بیمارانی می‌خورد که این روزها، دست‌خالی از پشت پیشخوان‌ها برمی‌گردند.

یک کسری ۸۰۰ همتی

تجربه میدانی ما نشان می‌دهد که یک داروخانه‌دار، فارغ از سرمایه اولیه سنگینی که باید برای تهیه اقلام دارویی بپردازد، روزانه با کوهی از هزینه‌های جاری روبه‌رو است؛ از پرداخت دستمزد کارکنان و حقوق قانونی مسئول فنی گرفته تا هزینه‌های سرسام‌آور حامل‌های انرژی، مالیات‌های سنگین و تورم انباشته بازار. هنگامی که درآمد ناخالص با سود ناچیز، ماه‌ها در بروکراسی سازمان‌های بیمه‌گر معطل می‌ماند و با شیب تند تورم آب می‌شود، روشن است که دیگر هیچ صرفه اقتصادی و انگیزه‌ای برای استمرار فعالیت باقی نمی‌ماند و این وضعیت، بیش از هر چیز دسترسی بیماران به داروهای ضروری را با مانعی جدی مواجه می‌کند! اما ریشه این بحران کجاست؟ سوالی که سید محمد جمالیان، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در گفت‌وگو با جام‌جم به آن پاسخ می‌دهد: «واقعیت این که بودجه‌های دیده‌شده برای بیمه‌ها به موقع تخصیص پیدا نمی‌کند! برای مثال، ما امروز با یک کسری ۸۰۰ همتی در اقتصاد دارو و درمان روبه‌رو هستیم که تفاوت نرخ ارز و افزایش هزینه‌های تمام‌شده نیز به شدت به آن دامن زده است. وقتی دولت پول و اعتبار لازم را به سازمان‌های بیمه‌گر تزریق نمی‌کند، بیمه هم طبیعتا توان تسویه حساب با داروخانه‌ها، آزمایشگاه‌ها و بیمارستان‌ها را ندارد و این چرخه معیوب، گام به گام از داروخانه کوچک محلی تا شرکت‌های پخش و در نهایت کارخانه‌های تولیدکننده دارو را فلج می‌کند.» جمالیان با انتقاد از بروکراسی اداری و پاسکاری‌ها در این چرخه ناقص، معتقد است: «برای نمونه، سازمان بیمه سلامت قرار بود تا آخر مهرماه، مطالبات معوق سال گذشته را با داروخانه‌ها و آزمایشگاه‌ها تسویه کند اما مهر هم با تمام وعده‌هایش به پایان رسید و پیگیری‌های میدانی و نظارتی ما نشان داد که همچنان هیچ اتفاقی نیفتاده است؛ نه مطالبات ۱۴۰۴ تسویه شد و نه بودجه‌ای برای ۱۴۰۵ به گردش درآمد تا فشار سنگین این بدهی‌ها همچنان روی دوش بخش درمان سنگینی کند.»

بهانه‌ای به نام شرایط جنگی!

اما یکی از تازه‌ترین و نگران‌کننده‌ترین تصمیمات دولت که موجی از انتقاد را به همراه داشته، خارج کردن اقلامی مثل سرم و آمپول از تعهد بیمه است. موضوعی که سیدمحمد جمالیان، آن را اقدامی غیرقابل توجیه می‌داند و به جام‌جم می‌گوید: «با چه توجیهی این اقلام از لیست بیمه خارج شده‌اند؟ قانون به هیچ وجه اجازه افزایش پرداخت از جیب مردم را نمی‌دهد.» از نظر این عضو کمیسیون بهداشت و درمان، در ماه‌های اخیر شرایط جنگی کشور، بهانه‌ای برای کوتاهی‌ها شده است، در حالی که بسیاری از این مشکلات به سومدیریت برمی‌گرد. رئیس جمهور خودش پزشک است و به خوبی باید بداند که این روند چه آسیبی به پیکر درمان می‌زند.» شاید بسیاری از مسئولان و دستگاه‌ها ترجیح می‌دهند سایه سنگین بحران و شرایط جنگی را به‌عنوان دلیل اصلی تمام کمبودها و تعلل‌ها معرفی کنند اما کارشناسان بر این باورند که ارتباط دادن تمامی این چالش‌ها به وضعیت جنگی کشور، پاک کردن صورت مساله است. بله! شرایط کشور در وضعیت خاص قرار داد و و فشارهای ناشی از آن، قابل انکار نیست اما آنچه امروز زنجیره تامین دارو و نظام سلامت را بیش از تحریم‌ها و بحران‌ها، تحت فشار قرار داده، ضعف در تصمیم‌گیری‌های کلان است. وقتی بودجه‌های مصوب در بروکراسی‌های فرساینده اداری معطل می‌ماند، وقتی پاسکاری‌های بین دستگاهی مانع از تسویه مطالبات داروخانه‌ها تا پایان مهرماه می‌شود و وقتی اقلام حیاتی مانند سرم و آمپول یواشکی و بدون توجیه قانونی از تعهد بیمه خارج می‌شوند، دیگر نمی‌توان همه‌چیز را به گردن شرایط جنگی انداخت. در واقع این‌طور که جمالیان می‌گوید، در شرایط فعلی و وضعیت تاخیر پرداخت بدهی به بیمه‌ها و خارج شدن برخی از اقلام تحت پوشش بیمه، مدیران نظام سلامت خیلی باید از درمان بی‌خبر باشند که ادعا کنند کیفیت درمان تغییر نکرده است! در واقع این جمله صریح نماینده مجلس، زنگ خطری جدی برای متولیان امر است. او همچنین ادامه می‌دهد: «متاسفانه در وضعیت فعلی و با تورم افزایشی و گرانی دارو، بسیاری از شهروندان ناچارند قید درمان را بزنند و از آن صرف‌نظر کنند. آنقدر که به نظر می‌رسد، ابزارهای نظارتی مجلس مانند تذکر و سوال هم در غیاب پاسخگویی شفاف دستگاه‌ها، گره‌ای باز نمی‌کند.» و حالا زنگ خطر به صدا درآمده است که فراتر از مشکلات مالی و زنجیره تامین است؛ آنقدر که دامنه‌اش به کاهش کیفیت درمان و فشار مضاعف بر دوش بیماران هم رسیده است! آزمونی جدی برای دولت و شخص رئیس جمهور که تا پیش از فروپاشی کامل ساختار تامین داروی کشور، فکری به حال این بحران ساختاری که سلامت و جان مردم را نشانه گرفته است، بکنند.

برش

۵ هزار میلیارد از ۸۰۰ همت

اما در همین روزها، یک خبر تازه، معادله را پیچیده‌تر کرد. سازمان تامین اجتماعی اعلام کرد که ۵۰۰۰ میلیارد تومان از مطالبات داروخانه‌های خصوصی، طرح پزشکی خانواده و نظام ارجاع و مراکز درمانی دانشگاهی طرف قرارداد را در سراسر کشور پرداخت کرده است؛ پرداختی که این سازمان آن را در شرایط خاص کشور و با هدف حمایت از ارائه‌دهندگان خدمات درمانی و پایداری ارائه خدمات به بیمه‌شدگان و بازنشستگان توصیف و تاکید کرده روند پرداخت مستمر مطالبات مراکز طرف قرارداد را در دستور کار دارد اما به نظر می‌رسد اگر بنا باشد بحران نقدینگی داروخانه‌ها علاج شود، پرداخت‌ها باید به یک رویه ماهانه و قابل پیش‌بینی تبدیل شوند، نه یک خبر مناسبتی که هر چند ماه یک‌بار منتشر می‌شود. با این حال، نسبت این ۵۰۰۰ میلیارد تومان به کسری ۸۰۰ همتی اقتصاد دارو و درمان نشان می‌دهد فاصله میان اعلام پرداخت و پایان بحران، هنوز بسیار زیاد است!

یادداشت

دکتر محمدحسن زورق | استاد دانشگاه

زنگ خطر نفوذ فرهنگی در نظام آموزشی

در یک پایگاه خبری، این خبر توجهم را جلب کرد: «مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و تالیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری: معلمان مدارس ابتدایی از این پس اختیار بیشتری در انتخاب، انطباق و حتی تولید محتوای آموزشی متناسب با شرایط بومی دانش‌آموزان خواهند داشت...» براساس این خبر معلمان اولا «حق انتخاب» خواهند داشت. یعنی می‌توانند یک قسمت از کتاب درسی را درس ندهند و یک قسمت را درس بدهند و ثانیا حق انطباق خواهند داشت. یعنی احتمالا می‌توانند بر طبق یک برداشت شخصی، تحت عنوان برداشت بومی از یکی از مسائل مثلا مسأله «حق انتخاب و تعیین سرنوشت» به دانش‌آموزان بگویند شما می‌توانید خواهان تغییرات بنیادین درباره آینده سیاسی براساس آنچه بعضی از رسانه‌ها از جمله رسانه‌های غربی برای شما تعیین می‌کنند، باشید و شعارهایی نظیر پان‌کردیسم و پان‌ترکیسم و پان‌بلوچیسم را جدی‌تر بررسی و انتخاب کنید و ثالثا حق تولید محتوا خواهند داشت. یعنی کاری را که تجزیه‌طلبان با اسلحه و تفنگ نتوانستند انجام دهند، این‌بار با قلم و بیان انجام شود. مثلا عملا و باتوجه به نقشه صهیونیست‌ها برای تجزیه کشورهای اسلامی از یک طرف و از طرف دیگر زمینه‌سازی برای تشکیل اسرائیل بزرگ، اگر کسی بخواهد به‌طور غیرمستقیم زمینه‌سازی کند، این امکان به او داده شده تا با تولید محتوا درباره گسل‌های قومی، برانگیختن احساسات قومی و تحت‌الشعاع قرار دادن هویت ملی و اسلامی زمینه را برای تجزیه فرهنگی و سیاسی کشور آماده کند. آیا ستاد می‌داند که در صف، موریانه‌ها مشغول چه‌کاری هستند؟

خبر

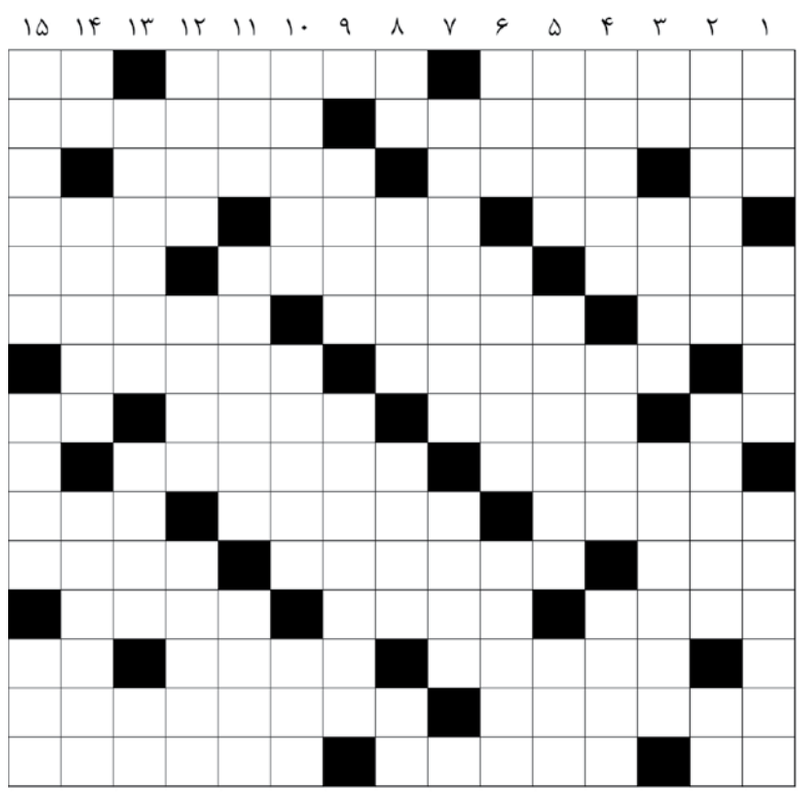
اجرای طرح جدید رفاهی برای بازنشستگان

غلامحسین محمدی، سرپرست سازمان تأمین اجتماعی گفت: سازمان تأمین اجتماعی بدون اتکای مستقیم به بودجه عمومی کشور، ماهانه به پنج میلیون و ۳۰۰ هزار نفر حقوق و مستمری پرداخت می‌کند. وی با اشاره به نقش بانک رفاه کارگران در تامین منابع مالی سازمان گفت: افزایش تعداد ماهانه تسهیلات قرض‌الحسنه بازنشستگان و اجرای طرح زرین تأمین از دیگر برنامه‌های حمایتی سازمان است. محمدی همچنین از اجرای برنامه‌های جدید رفاهی برای بازنشستگان خبر داد و گفت: طرح «تأمین رفاه» با هدف افزایش قدرت خرید اعتباری بازنشستگان از ماه جاری اجرا می‌شود. همچنین افزایش تعداد ماهانه تسهیلات قرض‌الحسنه بازنشستگان، طرح زرین تأمین، پرداخت معوقات شرکت بیمه‌گر تکمیلی بازنشستگان، مراکز طرف قرارداد خدمات درمانی، تبدیل بخشی از مطالبات وصول‌شده از دولت به نقدینگی و تعداد دیگری از تعهدات معوق‌شده سازمان در حوزه مالی، از دیگر اقداماتی است که با بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و منابع بانک رفاه دنبال می‌شود. وی همچنین افزود: اجرای این حجم از تعهدات و برنامه‌های حمایتی، نیازمند پشتوانه مالی پایدار است و برخورداری سازمان از ظرفیت‌های پولی و بانکی، امکان ارائه خدمات گسترده‌تر و ایفای به‌موقع تعهدات در قبال ذی‌نفعان را فراهم می‌کند.

طراح: بیژن گورانی

جدول ۷۳۷۹

جدول عادی

افقی: ۱) از رنگ‌های گرم ـ راه رفتن مار ـ بله آلمانی ۲) سبکی ادبی و هنری که تکیه بر عواطف از ویژگی‌های آن است ـ هر طبقه ساختمان را به دیگری وصل می‌کند ۳) تکرار حرفی ـ ساقه برنج ـ اندازه ۴) شیوه و روش ـ عقیم ـ خدمتکار پیر ۵) پایان و آخر ـ لقب جلال‌الدین محمد بلخی ـ زندان مسعود سعد سلمان ۶) عطا و بخشش ـ اضافه ـ از رایج‌ترین قالب‌های ارائه آثار در خوشنویسی ۷) فیلمنامه ـ طول ۸) راه شاعرانه ـ همکاری در انجام کاری ـ آشکارا ـ رطوبت ۹) پشت سر هم ـ میوه‌ای هسته‌دار ۱۰) دشمن ارزانی است ـ مجموعه تلویزیونی ـ زمان مرگ ۱۱) دیر نیست ـ نوعی نوشیدنی رژیمی ـ معادل فارسی چیپس ۱۲) گازی قابل اشتعال ـ جهان ـ آتشدان ۱۳) فضاپیمایی که نخستین انسان را به فضا برد ـ برای بیان لزوم گفته می‌شود ـ رود آرام ۱۴) مال و ثروت ـ بخشی کوچک از یک نوشته ۱۵) مذکر ـ توده مردم ـ سخن چرند و بی‌معنی.

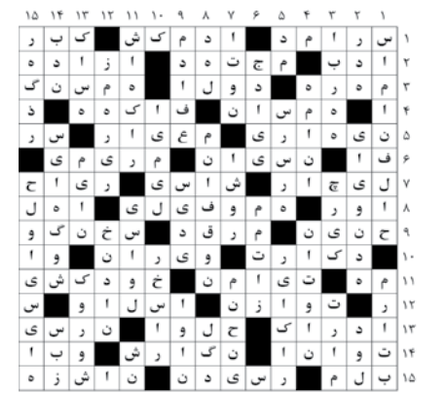
عمودی: ۱) نزدیکی ـ بی‌ارزش ـ به جا آوردن ۲) آلیاژ ـ عالم و هم و خیال ـ R ۳) تعجب زنانه ـ خشک ـ متذکر ۴) جزیره سربی خلیج فارس ـ آرم ـ بافنده ۵) چاردیواری مسقف ـ دارای پیچ و خم ـ گروه ورزشی ۶) سال آذری ـ از القاب اشرافی اروپا ـ چاشنی‌های غذایی ۷) بیماری التهاب سینوس‌ها ـ لگن ظرفشویی ۸) منحنی ـ زبانه آتش ـ در و پنجره بناهای قدیمی ـ آکنده ۹) افزونی از شخصیت‌های انیمیشن سندباد ۱۰) بیماری زردی ـ وسیع و باصفا ـ محصول آسیاب ۱۱) عدل و انصاف ـ غده فوق کلیوی ـ آماده و مهیا ۱۲) قسمتی از جمله که درباره آن خبر می‌دهیم ـ مجموعه‌ای از داده‌های مرتبط در کامپیوتر ـ پرستش خداوند ۱۳) از علائم نگارشی ـ همراه پشتک ـ چهره ۱۴) پهلوان ـ دنیا و آخرت ـ دلیر و شجاع ۱۵) پیشکش ـ سخن توأم با کنایه ـ انکار کردن.

جدول ویژه

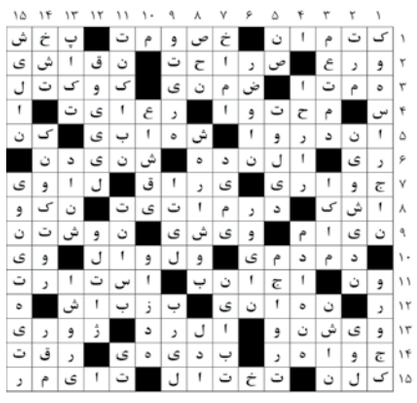
افقی: ۱) از درجات روحانیت مسیحی ـ نوعی چاپگر کامپیوتری ـ از حروف مقطعه قرآن ۲) اولتیماتوم ـ اشعه ۳) رام نشده! ـ استر ـ مخلوط‌کن ۴) خندان ـ گرامی ـ مرطوب ۵) قله کوه ـ گلی زیبا ـ حرف نمی‌زند ۶) از بلایای طبیعی ـ رجحان ـ از سیاره‌های کوتوله منظومه شمسی ۷) رمانی ناتمام از فرانتس کافکا ـ صدای افتادن اشیای فلزی ۸) نوعی بالاپوش ـ نوعی برنج مرغوب شمال ـ کسی که برای خود وکیل معین کند ـ پروردگار ۹) پارچه بریده شده به اندازه دوخت لباس ـ فیلتر ۱۰) کارآگاه معروف با سبیل مخصوص ـ کتاب مقدس یهود ـ صوت اندوه ۱۱) پول رومانی ـ بزرگ منش ـ رختکن حمام قدیمی ۱۲) اسب سرخ ـ غذای سنتی مکزیک ـ بزرگوار ۱۳) مخترع سینما ـ از تیم‌های فوتبال لیگ یک فرانسه ـ رنج بی‌پایان! ۱۴) ترمومتر ـ فیلمی به کارگردانی ریدلی اسکات و بازی راسل کرو ۱۵) مخفف اینک ـ غذای ظهر ـ نابود شدن.

عمودی: ۱) همسایه ـ ارزن ـ پرسه زدن ۲) از شیرینی‌های قزوین ـ سالنامه ـ سیستم عاملی در کامپیوتر ۳) حرف عطف عربی ـ تندرست ـ کلام مصیبت ۴) بی‌بندوبار ـ قلعه ـ اسب سرکش ۵) کبوتر دشتی ـ نوعی ریحان کوهی ـ کوهی در مکه ۶) خشکسالی ـ پرده تاشونده ـ نسل سوم انسان ۷) مجموع پروتون‌ها و نوترون‌های هسته اتم ـ قوم مغول ۸) سیلی ـ پاره آتش ـ فلس ماهی ـ مساوی ۹) واحدی برای اندازه‌گیری مقدارهای خیلی کوچک ـ خزنده خانگی ۱۰) نوعی ماهی در خلیج فارس ـ تاخت و تاز ـ پسوند شباهت ۱۱) گوسفند جنگی ـ ضربه‌ای در بوکس ـ منت‌گذارنده ۱۲) کاشف میکروب طاعون ـ رمانی از خولیو کورتاسار، نویسنده آرژانتینی ـ سوغات مراغه ۱۳) حروف ادغام ـ زردک ـ دراز گوش ۱۴) کنده‌کاری روی چوب ـ پوستین دوز ـ سرنگون ۱۵) دریاچه دائمی فارس ـ نوعی دوخت در خیاطی ـ ضربان ناشی از جریان خون.

حل جدول عادی ۷۳۷۸

حل جدول ویژه ۷۳۷۸

حل سودوکو ۵۲۵۳

۵	۹	۷	۱	۳	۶	۴	۲	۸
۲	۳	۸	۴	۵	۷	۹	۶	۱
۶	۴	۱	۸	۲	۹	۷	۵	۳
۹	۸	۵	۲	۶	۳	۱	۴	۷
۳	۷	۶	۵	۴	۱	۸	۹	۲
۴	۱	۲	۹	۷	۸	۶	۳	۵
۷	۵	۹	۳	۸	۴	۲	۱	۶
۱	۶	۳	۷	۹	۲	۵	۸	۴
۸	۲	۴	۶	۱	۵	۳	۷	۹

۴	۳	۲	۸	۵	۷	۹	۶	۱
۹	۸	۱	۴	۳	۶	۷	۵	۲
۵	۷	۶	۲	۱	۹	۴	۳	۸
۷	۴	۸	۱	۹	۳	۶	۲	۵
۳	۶	۹	۵	۸	۲	۱	۴	۷
۱	۲	۵	۶	۷	۴	۳	۸	۹
۸	۵	۳	۹	۴	۱	۲	۷	۶
۶	۹	۷	۳	۲	۸	۵	۱	۴
۲	۱	۴	۷	۶	۵	۸	۹	۳

۹	۱	۵	۴	۳	۲	۷	۶	۸
۶	۲	۳	۹	۸	۷	۴	۵	۱
۴	۸	۷	۶	۱	۵	۹	۳	۲
۲	۶	۸	۵	۷	۴	۳	۱	۹
۷	۳	۱	۸	۹	۳	۶	۲	۵
۵	۹	۴	۲	۶	۱	۸	۷	۳
۱	۵	۲	۳	۴	۹	۱	۸	۶
۳	۷	۶	۱	۵	۸	۲	۹	۴
۸	۴	۹	۷	۲	۶	۵	۳	۷

حل سودوکو ۵۲۵۴

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد. همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

۷		۸				۹		۶
		۹				۳		
۳	۱			۶			۸	۲
			۵		۳			
		۴				۸		
			۹		۴			
۵	۸			۲			۹	۳
		۱				۶		
۴		۷				۲		۱

۶		۴				۲		۳
		۹				۵		
۵	۷			۳			۸	۴
			۳		۷			
		۲				۴		
			۶		۵			
۴	۶			۵			۲	۹
		۵				۶		
۱		۷				۳		۵

۳		۶				۸		۴
		۴				۵		
۱	۸			۶			۲	۹
			۱		۴			
		۲				۱		
			۶		۳			
۴	۹			۸			۵	۱
		۸				۴		
۲		۵				۹		۳